

LIETUVOS RESPUBLIKOS
TIEKIAMŲ RINKAI TRĘŠIAMŲJŲ PRODUKTŲ
ĮSTATYMAS

2018 m.

d. Nr.

Vilnius

I SKYRIUS
BENDROSIOS NUOSTATOS

1 straipsnis. Įstatymo paskirtis ir taikymas

1. Šis įstatymas nustato Lietuvos Respublikos rinkai (toliau – rinka) pateiktiems ir tiekiamiems tręšiamiesiems produktams keliamus reikalavimus, ekonominės veiklos vykdytojų pareigas, rinkai pateikiamų ir tiekiamų produktų indentifikavimo ir įrašymo į registrą reikalavimus, tręšiamųjų produktų rinkos priežiūros tvarką ir atsakomybę už šio įstatymo pažeidimus.

2. Šis įstatymas rinkai tiekiamiems tręšiamiesiems produktams taikomas tiek, kiek šių produktų nereglamentuoja Europos Sąjungos teisės aktai.

3. Šis įstatymas netaikomas šiems produktams:

1) šalutiniams gyvūniniams produktams arba jų gaminiams, kurie tiekiami rinkai laikantis 2009 m. spalio 21 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (EB) Nr. 1069/2009, kuriuo nustatomos žmonėms vartoti neskirtų šalutinių gyvūninių produktų ir jų gaminių sveikumo taisyklės ir panaikinamas Reglamentas (EB) Nr. 1774/2002 (OL 2009 L 300, p. 1) su paskutiniais pakeitimais, padarytais 2010 m. rugsėjo 22 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2010/63/ES (OL 2010 L 276, p. 33), reikalavimų;

2) augalų apsaugos produktams, kuriems taikomas 2009 m. spalio 21 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 1107/2009 dėl augalų apsaugos produktų pateikimo į rinką ir panaikinant Tarybos direktyvas 79/117/EEB ir 91/414/EEB (OL 2009 L 309, p. 1) su paskutiniais pakeitimais, padarytais 2017 m. rugpjūčio 7 d. Komisijos reglamentu (ES) Nr. 2017/1432 (OL 2017 L 205, p. 59);

3) Europos Bendrijos trąšoms (toliau – EB trąšos), kurioms taikomi 2003 m. spalio 13 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (EB) Nr. 2003/2003 dėl trąšų (OL 2004 m. *specialusis leidimas*, 13 skyrius, 32 tomas, p. 467), su paskutiniais pakeitimais, padarytais 2016 m. rugsėjo 8 d. Komisijos reglamentu (ES) Nr. 2016/1618 (OL 2016 L 242, p. 24) (toliau – Reglamentas (EB) Nr. 2003/2003) reikalavimai, išskyrus rinkos priežiūros ir naudojimo nuostatas;

4) trąšoms, dirvožemio gerinimo priemonėms ir maistingosioms medžiagoms, apibrėžtoms 2008 m. rugsėjo 5 d. Komisijos reglamente (EB) Nr. 889/2008, kuriuo nustatomos išsamios Tarybos reglamento (EB) Nr. 834/2007 dėl ekologinės gamybos ir ekologiškų produktų ženklinimo įgyvendinimo taisyklės dėl ekologinės gamybos, ženklinimo ir kontrolės (OL 2008 L 250, p. 1) su paskutiniais pakeitimais, padarytais 2017 m. gruodžio 8 d. Komisijos reglamentu (ES) Nr. 2017/2273 (OL 2017 L 326, p. 42).

3. Šio įstatymo nuostatos ne EB trąšoms, patekusioms į Lietuvos Respubliką iš Europos Sąjungos ar Europos ekonominės erdvės valstybės, kurioje buvo teisėtai tiekiamos į tas valstybes, taikomos vadovaujantis 2008 m. liepos 9 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (EB) Nr. 764/2008, nustatančio procedūras, susijusias su tam tikrų nacionalinių techninių taisyklių taikymu kitoje valstybėje narėje teisėtai parduodamiems gaminiams, ir panaikinančio Sprendimą Nr. 3052/95/EB nuostatomis (OL 2008 L 218, p. 21).

4. Šio įstatymo reikalavimai netaikomi eksportuojamiems, vežamiems tranzitu (išskyrus didelį azoto kiekį (N (azotas) > 28 proc.) turinčias amonio nitrato trąšas), mokslo tiriamiesiems tikslams, laboratoriniams tyrimams, lauko bandymams ir parodoms naudojamiems tręšiamiesiems produktams.

2 straipsnis. Pagrindinės šio įstatymo sąvokos

1. **Naudotojas** – asmuo, vykdančias žemės ūkio veiklą, kuriai naudojami tręšiamieji produktai.
2. **Tranzitas** – tręšiamųjų produktų vežimas per Europos Sąjungos muitų teritoriją iš ne Europos Sąjungos valstybės narės ar ne Europos ekonominės erdvės valstybės į tą pačią ar kitą ne Europos Sąjungos valstybę narę ar ne Europos ekonominės erdvės valstybę.
3. **Tręšiamasis produktas** – cheminė medžiaga, cheminis mišinys, mikroorganizmas arba bet kuri kita medžiaga, naudojama arba skirta naudoti ant augalų ar jų rizosferoje arba ant grybų ar jų mikosferoje, arba skirta rizosferai ar mikosferai sudaryti, viena ar sumaišyta su kita chemine medžiaga, siekiant teikti augalams ar grybams maisto medžiagų arba gerinti jų mitybos efektyvumą.
4. **Tręšiamųjų produktų identifikavimas** – tręšiamojo produkto sudėties, maistinių medžiagų ir kokybės atitikties reikalavimams nustatymas, siekiant nustatyti tręšiamojo produkto tipą.
5. **Tręšiamojo produkto lydimasis dokumentas** – lygiavertis tręšiamųjų produktų žymenims ant pakuotės (fasuotės) įrodomasis dokumentas, kuriame pateikiama informacija apie tiekiamą rinkai tręšiamąjį produktą.
6. Kitos šiame įstatyme vartojamos sąvokos suprantamos taip, kaip jos apibrėžtos Lietuvos Respublikos cheminių medžiagų ir preparatų įstatyme, 2008 m. liepos 9 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamente (EB) Nr. 765/2008, nustatančiame su gaminių prekyba susijusius akreditavimo ir rinkos priežiūros reikalavimus ir panaikinančiame Reglamentą (EEB) Nr. 339/93 (OL 2008 L 218, p. 30) (toliau – Reglamentas Nr. 765/2008), 2013 m. spalio 9 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamente (ES) Nr. 952/2013, kuriuo nustatomas Sąjungos muitinės kodeksas (OL 2013 L 269, p. 1), su paskutiniais pakeitimais, padarytais 2016 m. gruodžio 14 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (ES) Nr. 2016/2339 (OL 2016 L 354, p. 32), Reglamente (EB) Nr. 2003/2003.

II SKYRIUS

RINKAI PATEIKIAMŲ IR TIEKIAMŲ TRĘŠIAMŲJŲ PRODUKTŲ REIKALAVIMAI

3 straipsnis. Rinkai pateiktiems ir tiekiamiems tręšiamiesiems produktams keliami bendrieji reikalavimai

1. Tręšiamieji produktai rinkai gali būti pateikiami ir tiekiami kai:
 - 1) nekelia pavojaus žmonių ir gyvūnų gyvybei, sveikatai ir aplinkai;
 - 2) atitinka Rinkai tiekiamų tręšiamųjų produktų identifikavimo sąrašą (toliau – Identifikavimo sąrašas) nustatytus šiems produktams taikomus maistinių medžiagų bei kokybės ir saugos reikalavimus;
 - 3) yra įrašyti į Tręšiamųjų produktų ir gamintojų, importuotojų, platintojų ir įgaliotųjų atstovų registrą (toliau – registras) Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro (toliau – žemės ūkio ministras) nustatyta tvarka;
 - 4) atitinka pakavimo ir ženklavimo reikalavimus, kuriuos nustato Lietuvos Respublikos ūkio ministras (toliau – ūkio ministras);
 - 5) tiekiami rinkai su gamintojo parengtais techniniais dokumentais: saugos duomenų lapais, kurie privalomi 2006 m. gruodžio 18 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (EB) Nr. 1907/2006 dėl cheminių medžiagų registracijos, įvertinimo, autorizacijos ir apribojimų (REACH), įsteigiančio Europos cheminių medžiagų agentūrą, iš dalies keičiančio Direktyvą 1999/45/EB bei panaikinančio Tarybos reglamentą (EEB) Nr. 793/93, Komisijos reglamentą (EB) Nr. 1488/94, Tarybos direktyvą 76/769/EEB ir Komisijos direktyvas 91/155/EEB, 93/67/EEB, 93/105/EB bei 2000/21/EB (OL 2006 L 396, p. 1) nustatytais atvejais, naudojimo instrukcijomis, dokumentais, kuriuose nurodyta tręšiamųjų produktų kokybinė ir kiekybinė sudėtis, saugos parametrai (toliau – techniniai dokumentai).
2. Didelį azoto kiekį (N (azotas) > 28 proc.) turinčios amonio nitrato trąšos rinkai pateikiamos prieš tai atlikus atsparumo detonacijai bandymą, vadovaujantis Reglamente (EB) Nr. 2003/2003 reikalavimais. Šį bandymą atlieka Reglamente (EB) Nr. 2003/2003 reikalavimus atitinkanti patvirtinta laboratorija. Atsparumo detonacijai bandymas turi būti atliktas ne anksčiau kaip prieš

3 mėnesius iki trąšų pateikimo rinkai. Laboratorijos išduotas siuntos atsparumo detonacijai sertifikatas ir bandymo rezultatai Lietuvos Respublikos Vyriausybės įgaliotai institucijai (toliau – įgaliota institucija) turi būti pateikiami ne vėliau kaip prieš 5 darbo dienas, kai trąšos pateikiamos rinkai.

3. Tranzitu per Lietuvos Respublikos teritoriją vežamos didelį azoto kiekį turinčios amonio nitrato trąšos (N (azotas) > 28 proc.) turi turėti siuntos atsparumo detonacijai sertifikatą, kuris turi būti pateiktas įgaliotai institucijai ir (ar) muitinei ne vėliau kaip prieš 5 darbo dienas, kai tranzitu vežamos trąšos pasiekia Lietuvos Respublikos sieną. Atsparumo detonacijai bandymas turi būti atliktas ne anksčiau kaip prieš 3 mėnesius iki trąšoms pasiekiant Lietuvos Respublikos sieną.

4. Tręšiamieji produktai, atitinkantys 2008 m. gruodžio 16 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamente (EB) Nr. 1272/2008 dėl cheminių medžiagų ir mišinių klasifikavimo, ženklinimo ir pakavimo, iš dalies keičiančiame ir panaikinančiame direktyvas 67/548/EEB bei 1999/45/EB ir iš dalies keičiančiame Reglamentą (EB) Nr. 1907/2006 (OL 2008 L 353, p. 1), su paskutiniais pakeitimais, padarytais 2017 m. gegužės 4 d. Komisijos reglamentu (ES) Nr. 2017/776 (OL 2017 L 116, p. 5) (toliau – Reglamentas (EB) Nr. 1272/2008) nustatytus pavojingų cheminių medžiagų ir mišinių klasifikavimo kriterijus, klasifikuojami, pakuojami ir ženklinami Reglamente (EB) Nr. 1272/2008 nustatyta tvarka.

4 straipsnis. Rinkai pateikiamų ir tiekiamų tręšiamųjų produktų naudojimo reikalavimai

1. Tręšiamieji produktai naudojami pagal techniniuose dokumentuose ir (arba) naudojimo instrukcijose nurodytą paskirtį ir poreikį laikantis Reglamento (EB) Nr. 2003/2003, šio įstatymo, ir kitų žemės ūkio ministro patvirtintų tręšiamųjų produktų naudojimo reikalavimų, nekeliant pavojaus žmonių ir gyvūnų gyvybei, sveikatai ir aplinkai.

2. Naudoti leidžiama tik tuos tręšiamuosius produktus, kurie įrašyti į registrą, arba EB trąšas, kurioms taikomi Reglamento (EB) Nr. 2003/2003 reikalavimai.

3. Draudžiama naudoti amonio karbonato trąšas.

5 straipsnis. Rinkai pateikiamų ir tiekiamų tręšiamųjų produktų atitikties įvertinimas

1. Prieš pateikiant rinkai tręšiamuosius produktus, turi būti įvertinta tręšiamųjų produktų atitiktis. Atitikties Identifikavimo sąraše nustatytiems reikalavimams įvertinimo tvarką nustato žemės ūkio ministras.

2. Tręšiamųjų produktų atitikties įvertinimą atlieka laboratorija, akredituota pagal Reglamente Nr. 765/2008 nustatytą tvarką (toliau – akredituota laboratorija).

III SKYRIUS EKONOMINĖS VEIKLOS VYKDYTOJŲ PAREIGOS

6 straipsnis. Gamintojų pareigos

Gamintojai privalo:

1) užtikrinti, kad tręšiamieji produktai būtų pagaminti laikantis Identifikavimo sąraše nustatytų maistinių medžiagų bei kokybės ir saugos reikalavimų;

2) prieš pateikdami tręšiamuosius produktus rinkai, atlikti tręšiamųjų produktų atitikties įvertinimą ir parengti techninius dokumentus;

3) saugoti techninius dokumentus 5 metus po tręšiamojo produkto pateikimo rinkai;

4) nagrinėti ir registruoti skundus ir informaciją apie šio įstatymo reikalavimų neatitinkančius ir uždraustus tiekti rinkai tręšiamuosius produktus, taip pat nedelsiant informuoti platintojus ir įgaliotą instituciją apie tokią stebėseną;

5) užtikrinti, kad tręšiamieji produktai būtų paženklininti pagal ūkio ministro nustatytus pakavimo ir ženklinimo reikalavimus arba, jeigu tręšiamasis produktas tiekiamas be pakuotės, kad informacija valstybine kalba būtų pateikta tręšiamojo produkto lydimajame dokumente;

6) užtikrinti, kad tręšiamieji produktai, atitinkantys Reglamente (EB) Nr. 1272/2008 nustatytus pavojingų cheminių medžiagų ir mišinių klasifikavimo kriterijus, būtų klasifikuojami, pakuojami ir ženklinami Reglamente (EB) Nr. 1272/2008 nustatyta tvarka;

7) tiekiant rinkai arba vežant tranzitu per Lietuvos Respublikos teritoriją didelį kiekį ($N > 28$ proc.) azoto turinčių amonio nitrato trąšų, atlikti arba užsakyti atlikti šio įstatymo 3 straipsnio 2 ir 3 dalyse nurodytus bandymus ir laikytis minėtose dalyse nurodytos procedūros ir terminų;

8) gavę įgaliotos institucijos prašymą, pateikti įgaliotai institucijai valstybine kalba visą informaciją ir dokumentus, būtinus įvertinti tręšiamojo produkto atitiktį šio įstatymo reikalavimams, bendradarbiauti su įgaliota institucija dėl visų veiksmų, kurių imamasi tręšiamųjų produktų, kuriuos jie pateikė rinkai, keliamam pavojui pašalinti.

7 straipsnis. Įgaliotųjų atstovų pareigos

Įgaliotieji atstovai privalo:

- 1) atlikti gamintojo įgaliojime nustatytas užduotis;
- 2) saugoti techninius dokumentus 5 metus po tręšiamojo produkto, dėl kurio parengti tie dokumentai, pateikimo rinkai, kad įgaliota institucija galėtų juos patikrinti;
- 3) įgaliotos institucijos prašymu, pateikti valstybine kalba visą informaciją ir dokumentus, būtinus tręšiamojo produkto atitikčiai įrodyti;
- 4) bendradarbiauti su įgaliota institucija dėl visų veiksmų, kurių imamasi tręšiamųjų produktų, dėl kurių išduotas gamintojo įgaliojimas, keliamam pavojui pašalinti.

8 straipsnis. Importuotojų pareigos

Importuotojai privalo:

- 1) užtikrinti, kad pateikiami ir (ar) tiekiami rinkai tręšiamieji produktai turėtų techninius dokumentus, taip pat, kad prie tręšiamųjų produktų yra pridėtas atsparumo detonacijai sertifikatas, jeigu rinkai pateikiamos didelį kiekį ($N > 28$ proc.) azoto turinčios amonio nitrato trąšos, ir kad gamintojas įvykdė šio įstatymo 6 straipsnio 5 punkte nustatytus reikalavimus;
- 2) neteikti tręšiamojo produkto rinkai, kol nebus užtikrinta jo atitiktis šio įstatymo reikalavimams. Nedelsiant raštu arba elektroniniu paštu informuoti gamintoją, muitinę ir įgaliotą instituciją, jei tręšiamasis produktas kelia pavojų žmonių ir gyvūnų gyvybei, sveikatai ir aplinkai;
- 3) įgaliotos institucijos prašymu pateikti techninius dokumentus, kilmės dokumentus;
- 4) nagrinėti ir registruoti skundus ir informaciją apie šio įstatymo reikalavimų neatitinkančius ir uždraustus tiekti rinkai tręšiamuosius produktus, taip pat nedelsiant informuoti platintojus, gamintojus ir įgaliotą instituciją apie tokią stebėseną;
- 5) gavę įgaliotos institucijos ir (ar) muitinės prašymą, įgaliotai institucijai ir (ar) muitinei pateikti valstybine kalba visą informaciją ir dokumentus, būtinus įvertinti tręšiamojo produkto atitiktį šio įstatymo reikalavimams, ir bendradarbiauti su šiomis institucijomis dėl visų veiksmų, kurių imamasi tręšiamųjų produktų, kuriuos jie pateikė rinkai, keliamam pavojui pašalinti.

9 straipsnis. Platintojų pareigos

Platintojai privalo:

- 1) užtikrinti, kad prie tręšiamųjų produktų būtų pridėti techniniai dokumentai, taip pat, kad prie tręšiamųjų produktų yra pridėtas atsparumo detonacijai sertifikatas, jeigu rinkai pateikiamos didelį kiekį ($N > 28$ proc.) azoto turinčios amonio nitrato trąšos, ar įvykdytas šio įstatymo 3 straipsnio 1 dalies 4 punkte nustatytas reikalavimas;
- 2) neteikti tręšiamojo produkto rinkai, kol nebus užtikrinta jo atitiktis šio įstatymo reikalavimams. Nedelsiant raštu arba elektroniniu paštu informuoti gamintoją ar importuotoją, muitinę ir įgaliotą instituciją, jei tręšiamasis produktas kelia pavojų žmonių ir gyvūnų gyvybei, sveikatai ir aplinkai;
- 3) užtikrinti, kad laikymo ir vežimo sąlygos nepakenktų tręšiamojo produkto atitikčiai Identifikavimo sąraše nustatytiems maistinių medžiagų bei kokybės ir saugos reikalavimams;

4) gavę įgaliotos institucijos prašymą, valstybine kalba pateikti visą informaciją ir dokumentus, būtinus įvertinti trešiamojo produkto atitiktį šio įstatymo reikalavimams, ir bendradarbiauti su įgaliotąja institucija dėl visų veiksmų, kurių imamasi trešiamųjų produktų, kuriuos platintojai pateikė rinkai, keliamam pavojui pašalinti.

10 straipsnis. Atvejai, kai importuotojams ir platintojams tenka gamintojų pareigos

Importuotojas arba platintojas laikomas gamintoju ir įgyja šio įstatymo 6 straipsnyje nustatytas gamintojo pareigas, jei trešiamąjį produktą rinkai pateikia savo vardu ar naudodamas savo prekės ženklą arba pakeičia rinkai jau pateiktą trešiamąjį produktą, todėl pasikeičia jo atitiktis Identifikavimo sąraše nustatytiems reikalavimams.

11 straipsnis. Naudotojų pareigos

Trešiamųjų produktų naudotojas privalo:

- 1) naudoti trešiamuosius produktus pagal žemės ūkio ministro patvirtintus reikalavimus;
- 2) pildyti trešiamųjų produktų naudojimo apskaitos dokumentus pagal žemės ūkio ministro patvirtintą tvarką;
- 3) teikti duomenis įgaliotai institucijai apie trešiamųjų produktų sunaudojimą žemės ūkio ministro nustatyta tvarka;
- 4) laikytis trešiamųjų produktų naudojimo aplinkosauginių reikalavimų, nustatytų trešiamųjų produktų naudojimą reguliuojančiais įstatymais ir kitais teisės aktais.

IV SKYRIUS

RINKAI PATEIKIAMŲ IR TIEKIAMŲ TREŠIAMŲJŲ PRODUKTŲ IDENTIFIKAVIMAS IR ĮRAŠYMAS Į REGISTRĄ

12 straipsnis. Rinkai pateikiamų trešiamųjų produktų identifikavimas

1. Trešiamųjų produktų identifikavimo ir jų įtraukimo į Identifikavimo sąrašą tvarką tvirtina žemės ūkio ministras.
2. Trešiamuosius produktus identifikuoja ir juos įtraukia į Identifikavimo sąrašą įgaliota institucija.
3. Trešiamieji produktai įtraukiami į Identifikavimo sąrašą, jei atitinka šias sąlygas:
 - 1) jų sudėtyje esančių maistinių medžiagų kokybė ir kiekis atitinka Identifikavimo sąraše nustatytus reikalavimus;
 - 2) jų ėminiai imami ir maistinių medžiagų kokybės tyrimas atliekamas taikant Lietuvos Respublikos standartus arba tam tikras jų dalis;
 - 3) jų poveikis trešiamiems augalams yra patvirtintas atitikties įvertinimo arba žemės ūkio mokslo studijų krypties institucijos;
 - 4) trešiamųjų produktų sudėtyje nėra arba jie neviršija Identifikavimo sąraše nustatytų leidžiamų kenksmingų medžiagų ar junginių ribinių normų.

13 straipsnis. Registro įsteigimas ir veiklos organizavimas

1. Registrą steigia ir jo nuostatus tvirtina Lietuvos Respublikos Vyriausybė.
2. Registro objektai – tiekiami rinkai trešiamieji produktai ir trešiamuosius produktus rinkai tiekiantys ekonominės veiklos vykdytojai.
3. Registro valdytojas yra Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerija.
4. Registro tvarkytoją skiria Lietuvos Respublikos Vyriausybė.

V SKYRIUS

TREŠIAMŲJŲ PRODUKTŲ RINKOS PRIEŽIŪRA

14 straipsnis. Trešiamųjų produktų rinkos priežiūra

1. Trešiamųjų produktų rinkos priežiūra apima:

- 1) tręšiamųjų produktų pateikimo rinkai, tiekimo rinkai ir naudojimo priežiūrą;
 - 2) tręšiamųjų produktų ėminių ėmimą kokybinei ir kiekybinei sudėčiai nustatyti ir saugos rodiklių tyrimams akredituotoje laboratorijoje;
 - 3) tiekiamų rinkai tręšiamųjų produktų įrašymo į registrą kontrolę, siekiant, kad tręšiamieji produktai būtų įrašyti į registrą;
 - 4) metodinės pagalbos ekonominės veiklos vykdytojams teikimą ir jų konsultavimą;
 - 5) priemonių, kuriomis užtikrinamas tinkamas šiame įstatyme nustatytų reikalavimų laikymasis ir kuriomis mažinamas galimų pažeidimų skaičius, įgyvendinimą.
2. Tręšiamųjų produktų rinkos priežiūrą atlieka įgaliota institucija vadovaudamasi šiuo įstatymu ir Lietuvos Respublikos viešojo administravimo įstatymo ketvirtajame skirsnyje nustatyta tvarka.

15 straipsnis. Įgaliotos institucijos pareigūnų teisės ir pareigos

1. Įgaliotos institucijos pareigūnai turi teisę:
 - 1) dalyvaujant ekonominės veiklos vykdytojo paskirtam įgaliotam asmeniui, pateikę tarnybinį pažymėjimą ir pavedimą, atlikti veiklos patikrinimą, šių ekonominės veiklos vykdytojų darbo metu patekti į Lietuvos Respublikoje esančią jų teritoriją, pastatus, patalpas (įskaitant nuomojamus ar naudojamus panaudos teisinių santykių pagrindu), kuriuose gaminami, tiekiami rinkai arba laikomi (sandėliuojami) tręšiamieji produktai arba teikiamos paslaugos, atlikti veiklos patikrinimą ir išsiaiškinti, ar laikomasi šio įstatymo reikalavimų, o tais atvejais, kai trukdoma atlikti veiklos patikrinimą, – pasitelkti policiją. Į fizinio asmens gyvenamąsias patalpas rinkos priežiūrą atliekantys pareigūnai turi teisę patekti tik tuo atveju, kai šis fizinis asmuo, vykdamas ūkinę komercinę veiklą, sutinka ir jei įstatymuose nenustatyta kitaip;
 - 2) gauti iš valstybės ir savivaldybių institucijų, fizinių ir juridinių asmenų arba kitų organizacijų ar jų padalinių, pažeidimams tirti reikalingą informaciją ir dokumentus;
 - 3) imti pateikiamų, teikiamų rinkai ir naudojamų tręšiamųjų produktų gaminių bandinius įgaliotos institucijos nustatyta tvarka ir tikrinti jų atitiktį šiame įstatyme nustatytiems reikalavimams;
 - 4) reikalauti, kad ekonominės veiklos vykdytojų vadovai ar jų įgalioti asmenys atvyktų ir pateiktų paaiškinimus žodžiu ar raštu dėl atliekamo veiklos patikrinimo;
 - 5) įpareigoti ekonominės veiklos vykdytoją nedelsiant pašalinti tikrinimo metu nustatytus pažeidimus ir apie tai informuoti naudotojus;
 - 6) įpareigoti šio įstatymo reikalavimų neatitinkančius tręšiamuosius produktus rinkai tiekiančius ekonominius veiklos vykdytojus iš interneto svetainių, per kurias tiekiami rinkai šio įstatymo reikalavimų neatitinkantys tręšiamieji produktai, pašalinti visą su tręšiamaisiais produktais susijusią informaciją.
2. Įgaliotos institucijos pareigūnai privalo:
 - 1) gerbti tikrinamo ekonominės veiklos vykdytojo teisėtus interesus;
 - 2) užtikrinti gautos informacijos, kuri sudaro komercinę (gamybinę) paslaptį, konfidencialumą;
 - 3) užtikrinti gautos informacijos, kurią sudaro asmens duomenys, apsaugą.

16 straipsnis. Ekonominės veiklos vykdytojų teisės ir pareigos

1. Ekonominės veiklos vykdytojai ir (arba) jų įgalioti atstovai tręšiamųjų produktų rinkos priežiūros metu turi teisę:
 - 1) dalyvauti įgaliotos institucijos pareigūnams atliekant veiklos patikrinimą;
 - 2) neįsileisti įgaliotos institucijos pareigūnų į savo teritoriją, pastatus, patalpas ir neleisti jiems atlikti ekonominės veiklos vykdytojo veiklos patikrinimo, jeigu šie pareigūnai nepateikia savo tarnybinio pažymėjimo ir pavedimo atlikti veiklos patikrinimą;
 - 3) susipažinti su per veiklos patikrinimą surinkta medžiaga, žodžiu arba raštu pateikti dėl jos pastabas arba paaiškinimus;

4) Lietuvos Respublikos administracinių bylų teisenos įstatymo nustatyta tvarka apskūsti įgaliotos institucijos pareigūnų veiksmus arba neveikimą, taip pat šių pareigūnų sprendimus, kuriais įforminti veiklos patikrinimo rezultatai.

2. Ekonominės veiklos vykdytojai ir (arba) jų įgalioti atstovai tręšiamųjų produktų rinkos priežiūros metu privalo:

- 1) vykdyti įgaliotos institucijos nurodymus ir reikalavimus;
- 2) sudaryti galimybę įgaliotos institucijos pareigūnams patekti į Lietuvos Respublikoje esančią jų teritoriją, pastatus, patalpas (įskaitant nuomojamus ar naudojamus panaudos teisinių santykių pagrindu), kuriuose gaminami, tiekiami rinkai arba saugomi (sandėliuojami) tręšiamieji produktai arba teikiamos paslaugos, ir veiklos patikrinimui atlikti reikiamas sąlygas;
- 3) paskirti įgaliotą atsakingą asmenį, kuris dalyvautų atliekant veiklos patikrinimą ir bendradarbiautų su įgaliota institucija;
- 4) pateikti įgaliotos institucijos pareigūnams visą veiklos patikrinimui atlikti būtiną informaciją, duomenis ir dokumentus (nesvarbu, kokioje laikmenoje jie saugomi), jų kopijas ir išrašus.

17 straipsnis. Įgaliotos institucijos funkcijos

Įgaliota institucija:

- 1) vadovaudamasi Reglamento Nr. 765/2008 16–29 straipsnių nuostatomis atlieka tręšiamųjų produktų rinkos priežiūrą;
- 2) tikrina tiekiamų rinkai tręšiamųjų produktų atitiktį šio įstatymo reikalavimams;
- 3) tikrina pateiktų, tiekiamų rinkai didelį azoto kiekį ($N > 28$ proc.) turinčių amonio nitrato trąšų atsparumo detonacijai sertifikatų turėjimą;
- 4) taiko šio įstatymo 18 straipsnyje nustatytą procedūrą neatitinkantiems reikalavimų tręšiamiesiems produktams.

18 straipsnis. Neatitinkantiems šio įstatymo reikalavimų tręšiamiesiems produktams taikoma procedūra

1. Nustačiusi, kad tręšiamieji produktai neatitinka šio įstatymo reikalavimų, įgaliota institucija nedelsdama pareikalauja, kad ekonominės veiklos vykdytojas per įgaliotos institucijos nustatytą terminą imtųsi visų būtinų taisomųjų veiksmų, kad užtikrintų tręšiamojo produkto atitiktį tiems reikalavimams arba pašalintų ar susigrąžintų tręšiamąjį produktą iš rinkos.

2. Kai per įgaliotos institucijos nustatytą terminą ekonominės veiklos vykdytojas nesiima tinkamų taisomųjų veiksmų, įgaliota institucija imasi rinkos ribojimo priemonių, numatytų Lietuvos Respublikos produktų saugos įstatyme, kad būtų uždraustas arba apribotas tręšiamojo produkto tiekimas rinkai, kad tręšiamasis produktas būtų pašalintas ar susigrąžintas iš rinkos.

3. Įgaliotos institucijos sprendimai dėl rinkos ribojimo priemonių taikymo turi būti motyvuoti. Apie šiuos sprendimus būtina ne vėliau kaip per 3 darbo dienas nuo sprendimo priėmimo pranešti asmenims, kuriems jie yra taikomi. Jeigu sprendimo skubiai vykdyti nebūtina, prieš priimant sprendimą dėl rinkos ribojimo priemonių taikymo, ekonominės veiklos vykdytojams leidžiama per 10 dienų nuo pranešimo dėl numatytos rinkos ribojimo priemonės taikymo gavimo pareikšti savo nuomonę. Jeigu dėl to, kad sprendimas vykdytinas skubiai, tai nebuvo padaryta iš anksto, ekonominės veiklos vykdytojui leidžiama per 10 dienų nuo pranešimo apie sprendimo dėl rinkos ribojimo priemonės taikymą gavimo pareikšti savo nuomonę dėl priimto sprendimo.

4. Įgaliotai institucijai priėmus sprendimą susigrąžinti ar pašalinti iš rinkos šio įstatymo reikalavimų neatitinkantį tręšiamąjį produktą, ekonominės veiklos vykdytojas privalo per įgaliotos institucijos nurodytą terminą tai padaryti savo priemonėmis ir lėšomis ir apie tai nedelsdamas pranešti įgaliotajai institucijai.

5. Jeigu įgaliota institucija pati pašalina iš rinkos šio įstatymo reikalavimų neatitinkantį tręšiamąjį produktą, patirtas išlaidas atlygina pateikęs ir tiekęs rinkai tręšiamąjį produktą ekonominės veiklos vykdytojas.

6. Tręšiamieji produktai, kuriems taikomos rinkos ribojimo priemonės, saugomi ekonominės veiklos vykdytojo sandėlyje atskirti nuo produktų, kuriems rinkos ribojimo priemonės netaikomos.

7. Ekonominės veiklos vykdytojai privalo vykdyti įgalios institucijos sprendimus dėl rinkos ribojimo priemonių taikymo nuo jų gavimo momento, jeigu šiuose sprendimuose nenustatyta vėlesnė jų vykdymo data.

8. Įgalios institucijos sprendimai dėl rinkos ribojimo priemonių taikymo turi būti skelbiami galios institucijos interneto svetainėje.

VI SKYRIUS ATSAKOMYBĖ UŽ ŠIO ĮSTATYMO PAŽEIDIMUS

19 straipsnis. Įspėjimai ir baudos už šio įstatymo pažeidimus

1. Ekonominės veiklos vykdytojams, nevykdantiems įgalios institucijos sprendimo pašalinti neatitinkančius šio įstatymo reikalavimų tręšiamuosius produktus iš rinkos, skiriama nuo 500 iki 2 500 eurų bauda.

2. Ekonominės veiklos vykdytojams, nepateikusiems įgalios institucijos prašymu atsparumo detonacijai sertifikato, skiriamas įspėjimas arba bauda nuo 200 iki 2 500 eurų.

3. Ekonominės veiklos vykdytojams, neįrašytiems į registrą ir pateikusiems rinkai tręšiamąjį produktą, skiriama nuo 200 iki 2 500 eurų bauda.

4. Ekonominės veiklos vykdytojams, pateikusiems arba tiekiantiems rinkai tręšiamuosius produktus, kurių kokybė ir sudėtis neatitinka Identifikavimo sąraše deklaruojamų rodiklių, skiriama bauda nuo 200 iki 2 500 eurų.

5. Ekonominės veiklos vykdytojams, nesaugantiems ir nepateikiantiems įgaliotai institucijai jos nustatytais terminais techninių dokumentų, skiriamas įspėjimas arba bauda nuo 200 iki 2 500 eurų.

6. Skiriamos baudos dydis nustatomas pagal mažiausios ir didžiausios baudos vidurkį. Skiriant konkrečią baudą, atsižvelgiama į šio įstatymo 20 straipsnyje nurodytas atsakomybę lengvinančias ar sunkinančias aplinkybes, pažeidimo pobūdį, pažeidimo trukmę ir mastą. Kai yra atsakomybę lengvinančių aplinkybių, bauda mažinama nuo jos vidurkio iki mažiausio dydžio, o kai yra atsakomybę sunkinančių aplinkybių, bauda didinama nuo jos vidurkio iki didžiausio dydžio. Kai yra ir atsakomybę lengvinančių, ir sunkinančių aplinkybių, bauda skiriama atsižvelgiant į jų mastą ir reikšmingumą. Baudos dydžio mažinimas ar didinimas turi būti motyvuojamas įgalios institucijos sprendime.

20 straipsnis. Atsakomybę lengvinančios ir sunkinančios aplinkybės

1. Skiriant baudą, lengvinančiomis aplinkybėmis yra laikoma tai, kad asmuo, padaręs pažeidimą, savo noru užkirto kelią žalingoms pažeidimo pasekmėms, tyrimo metu gera valia atlygino nuostolius ir (ar) pašalino padarytą žalą.

2. Skiriant baudą, sunkinančiomis aplinkybėmis yra laikoma tai, kad asmuo šio įstatymo pažeidimą padarė pakartotinai nepraėjus vieniems metams nuo ankstesnio šio įstatymo pažeidimo padarymo, tęsė šio įstatymo pažeidimą, nepaisydamas įgalios institucijos ar muitinės įpareigojimo nutraukti pažeidimą, kliudė atlikti tyrimą, slėpė padarytą pažeidimą.

21 straipsnis. Įspėjimo ir baudų skyrimo terminas

Šio įstatymo 19 straipsnyje numatyti įspėjimai ir baudos gali būti skiriami ne vėliau kaip per dvejus metus nuo šio įstatymo pažeidimo padarymo, o tęstinio pažeidimo atveju – per dvejus metus nuo jo paaiškėjimo dienos.

VII SKYRIUS BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

22 straipsnis. Įstatymo įsigaliojimas ir įgyvendinimas

1. Šis įstatymas, išskyrus šio straipsnio 2 dalį, įsigalioja 2020 m. lapkričio 1 d.

2. Lietuvos Respublikos Vyriausybė, jos įgaliota institucija, ūkio ministras ir žemės ūkio ministras iki šio įstatymo įsigaliojimo priima šio įstatymo įgyvendinamuosius teisės aktus.

Skelbiu šį Lietuvos Respublikos Seimo priimtą įstatymą

Respublikos Prezidentas

Ūkio ministras

Virginijus Sinkevičius

Ūkio ministerijos Bendrųjų reikalų
departamento Dokumentų valdymo
ir asmenų aptarnavimo skyriaus
vyriausioji specialistė

Roma Sabaliauskaitė

2018-06-01

Lietuvos Respublikos ūkio ministerijos
Teisės ir rinkimų departamento
direktorė

Lina Jakštoševičutė

2018-06-01